

Jak na daně?

V podmínkách daňové legislativy České republiky (pro tuzemské daňové rezidenty) se zisky vyplývající z vlastnictví nebo prodeje cenných papírů daní v odlišných režimech v závislosti na skutečnosti, zda je poplatník fyzickou osobou nebo **právníkou osobou**. U fyzických osob se dále režim zdanění odlišuje pro **fyzické osoby – nepodnikatele a podnikatele, kteří nemají cenné papíry zahrnuté v obchodním majetku** a pro **fyzické osoby – podnikatele, kteří mají cenné papíry zahrnuté v obchodním majetku**. Daň z příjmů je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“).

Výnosy plynoucí z vlastnictví nebo prodeje cenných papírů se obecně dělí na dvě základní kategorie - příjmy z titulu práva ztělesněného cenným papírem (dividenda, úrok) a příjmy z prodeje cenných papírů, přičemž každý z nich je zdaňován odlišným způsobem.

(1) Fyzická osoba – nepodnikatel a podnikatel, který nemá cenné papíry zahrnuté v obchodním majetku

Příjmy plynoucí z vlastnictví cenných papírů spadají pod §8 ZDP - Příjmy z kapitálového majetku a v případě tuzemských cenných papírů představují tzv. základ daně pro zvláštní sazbu daně dle §36 ZDP. Tyto příjmy jsou daněny plátcem příjmu, tj. poplatníkovi je vyplacena čistá hodnota po odečtení srážkové daně. Srážková daň v ČR z dividend stejně jako z úroků v současné době činí 15% pro daňové rezidenty zemí Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru či zemí, s nimiž ČR uzavřela smlouvu o zamezení dvojímu zdanění či automatické výměně informací v daňových záležitostech pro oblast daní z příjmů. Pro daňové rezidenty ostatních států a tam, kde není prokázáno daňové rezidentství příjemce, činí srážková daň v ČR 35%.

Dividendy přijaté ze zahraničí jsou většinou rovněž daněny srážkou u zdroje, přičemž existuje-li se zemí emitenta cenného papíru smlouva o zamezení dvojího zdanění, může si poplatník – český daňový rezident - daň sraženou v zahraničí započítat v souladu s příslušnou smlouvou o zamezení dvojího zdanění proti své daňové povinnosti v ČR ve svém daňovém přiznání. Úrokové příjmy ze zahraničí jsou dle většiny smluv o zamezení dvojího zdanění zdanitelné pouze v zemi rezidentství poplatníka a ve státě zdroje by neměla být žádná daň sražena. Čeští daňoví rezidenti zdaňují úrokové příjmy ze zahraničí prostřednictvím daňového přiznání, pokud příslušná smlouva o zamezení dvojímu zdanění nestanoví jinak, a nemají možnost si započíst případnou zahraniční daň sraženou ve státě zdroje vůči české daňové povinnosti. Poplatníci, kteří nejsou českými daňovými rezidenty, úrokové ani dividendové příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí v ČR nedaní.

Zdanění příjmů z prodeje cenných papírů se řídí u fyzických osob – nepodnikatelů a podnikatelů, kteří nemají cenné papíry zahrnuté v obchodním majetku ustanoveními §10 ZDP - Ostatní příjmy, podle kterých poplatník může příjmy z prodeje cenných papírů snížit o výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení. Za takové výdaje se považuje kupní cena příslušných cenných papírů a poplatky hrazené zprostředkovateli transakce v daném kalendářním roce. V případě, že doba mezi pořízením a prodejem cenných papírů je delší než 6 kalendářních měsíců pro cenné papíry nabyté před 1. 1. 2014 nebo delší než 3 roky pro cenné papíry nabyté po 31. 12. 2013, je příjem z prodeje od daně osvobozen - hovoříme o splnění tzv. časového testu. Od 1. 1. 2014 je rovněž osvobozen příjem z prodeje cenných papírů, pokud v úhrnu (před odečtením souvisejících výdajů) nepřesáhl

u téže osoby 100 000 Kč za kalendářní rok, a to bez ohledu na délku držby cenných papírů. Pokud tak např. celkové příjmy z prodeje cenných papírů za zdaňovací období činí 120 000 Kč a z této částky je na základě časového testu osvobozeno 90 000 Kč, není možné zbývající částku 30 000 Kč osvobodit od daně. Poplatník může proti čistému zisku z jedné transakce uplatnit čistou ztrátu z jiné transakce s cennými papíry, pokud se nejedná o transakci, u níž jsou splněny podmínky pro osvobození příjmů od daně, jak je uvedeno výše. U českých daňových rezidentů podléhají dani z příjmů veškeré příjmy z prodeje cenných papírů realizované kdekoliv po světě, přičemž přepočtení z cizí měny na CZK se provede fixním směnným kurzem vyhlášeným Generálním finančním ředitelstvím v pokynech řady D, nevyužije-li poplatník přepočtení dle denního devizového kurzu ČNB ke dni nákupu a prodeje.

(2) Fyzická osoba – podnikatel, který má cenné papíry zahrnuté v obchodním majetku

V případě, že cenné papíry jsou zařazeny v obchodním majetku fyzické osoby - podnikatele, zdanění příjmů z prodeje cenných papírů se řídí ustanoveními §7 ZDP - Příjmy ze samostatné činnosti. Příjmy plynoucí z držby jsou i zde daněny dle § 8 ZDP (viz odst. 1).

Fyzická osoba - podnikatel nemůže využít osvobození příjmů z prodeje cenných papírů od daně z příjmů fyzických osob, výsledný příjem/výnos (podle toho, zda podnikatel vede účetnictví, nebo daňovou evidenci podle zákona o účetnictví) je vždy předmětem daně.

Fyzická osoba - podnikatel, který vede účetnictví, odvádí daň jak z realizovaných, tak z nerealizovaných zisků. Nerealizovaný zisk má podobu kursového zisku, který plyne z přecenění majetku na konci účetního období. Kursová ztráta daňový základ samozřejmě snižuje.

Fyzická osoba - podnikatel může ke snížení daňového základu uplatnit veškeré výdaje/náklady, které prokazatelně vynaložil k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Na rozdíl od nepodnikatele tedy může daňový základ snížit např. o poplatky za internetové připojení, pořízení počítače či úroky z úvěru poskytnutého na nákup cenných papírů.

(3) Právnícká osoba

Obecně lze říci, že právnícká osoba zdaňuje kapitálové zisky na základě obdobných principů jako fyzická osoba - podnikatel. Ovšem vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně složitou oblast, doporučujeme obrátit se v této věci na kvalifikovaného daňového poradce.

Upozornění: Veškeré výše uvedené skutečnosti mají pouze informativní charakter a v žádném případě je nelze chápat jako vyjádření právního názoru na daňovou povinnost tuzemských subjektů v oblasti cenných papírů. Kvalifikovaný výklad zákona č. 586/1992 Sb. a navazujících právních předpisů může poskytnout kterýkoliv licencovaný daňový poradce nebo příslušná instituce spadající pod Ministerstvo financí České republiky (Finanční úřad, Finanční ředitelství).

Vaše nejčastější dotazy

Jak vysoká je sazba daně?

Sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15% (rok 2014, 2015), zatímco sazba daně z příjmů právnických osob 19% (rok 2014, 2015). Součet příjmů fyzické osoby ze závislé činnosti dle § 6 ZDP a dílčího základu daně ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP přesahující maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení pro příslušný kalendářní rok (tj. 1 245 216 Kč pro rok 2014) podléhá navíc solidární dani ve výši 7 %.

Kdy se musí odvádět daň a jakým způsobem?

Daň z prodeje cenného papíru je držitel povinen si sám vypočítat v daňovém přiznání a daňovou povinnost uhradit nejpozději do termínu pro podání daňového přiznání. Daňové přiznání se podává nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období (tj. do 1.4.). Jedná-li se o poplatníka, jehož přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce na základě plné moci, podává se daňové přiznání nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období (tj. do 1.7.). Pokud předmět daně tvoří i příjmy, které jsou předmětem daně v zahraničí, může být na základě žádosti prodloužena správcem daně lhůta až na deset měsíců po uplynutí zdaňovacího období (tj. do 1.11.).

Kde získám podklady pro výpočet základu daně?

Společnost Patria Finance, a.s. vystavuje svým klientům pravidelný čtvrtletní výpis z evidenčního účtu, ze kterého je zřejmá pořizovací a prodejní cena cenného papíru a dále výše případné inkasované dividendy.

Co je součástí pořizovací ceny cenného papíru?

Pořizovací cena cenného papíru představuje cenu, za kterou byl cenný papír držitelem pořízen a náklady vynaložené v souvislosti s jeho pořízením (např. provize obchodníkovi s cennými papíry, která souvisí s nákupem cenného papíru).

Jaký kurs např. CZK/EUR se používá pro výpočet zisků?

Pro daňové účely používá držitel jednotný kurs, který stanovuje Generální finanční ředitelství v pokynech řady D a uveřejňuje po skončení kalendářního roku ve Finančním zpravodaji (např. pro rok 2013 pokyn č. GFŘ D – 16), nevyužije-li denní devizové kurzy vyhlášené ČNB ke dni nákupu a prodeje. Zvolená metoda použití měnového kurzu musí být v rámci zdaňovacího období konzistentní (tj. nelze obě metody kombinovat).

Jak se u nás zdaňují dividendy z českých a zahraničních akcií?

Příjem z dividendy z tuzemské akcie je zdaněn emitentem cenného papíru 15%, resp. 35% srážkovou daní, která je konečná (tzn. držitel – daňový rezident České republiky přijatou dividendu dále neuvádí ke zdanění v daňovém přiznání).

Příjem z dividendy ze zahraniční akcie je u českého daňového rezidenta zdaněn prostřednictvím daňového přiznání.

Co řeší smlouvy o zamezení dvojího zdanění (např. smlouva mezi ČR a USA)?

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění stanoví pravidla pro zdanění jednotlivých druhů příjmů a také pravidla pro zamezení dvojímu zdanění příjmů mezi smluvními státy. Smlouvy stanoví přesná kritéria, podle nichž se právo na vybírání daně vyhradí pouze jednomu státu, nebo se státy o daňový

výnos v určitém dohodnutém poměru rozdělí. Např. Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a USA řeší způsob zdanění dividend v článku 10, úroků v článku 11 a příjem z prodeje cenných papírů v článku 13.

„Nepřeruší“ převod cenných papírů z jiného obchodníka na Patrii Finance, a.s. časový daňový test?

Pokud dojde k převodu cenného papíru z jednoho obchodníka na druhého (např. společnost Patria Finance, a.s.) přičemž vlastník cenného papíru se nezmění, časový test pro osvobození se nepřeruší.

Je nutné zahrnout do základu daně i přijaté úroky z investičních nástrojů (např. dluhopisů)?

Přijaté úroky ze zahraničí se zahrnují do základu daně v daňovém přiznání. Úrokové příjmy od tuzemských plátců podléhají srážkové dani, kterou má povinnost odvést plátce příjmu. Srážková daň je konečná a příjem se do daňového přiznání již neuvádí.